

QUÆSTIO MEDICA.

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum,
die Jovis vigesimâ-septimâ Januarii.

M. LUDOVICO DEMONDIÈRES DUGUE',
Doctore Medico, Præsîde.

An optimus Medicus debeat esse vates?

I.

HOMINI nihil est similis, quàm homo: nihilque dissimilis. Amant Minervam alii: Martem alii. Opes sequuntur plerique: nonnulli fugiunt. Quidam ob- eundis magistratibus, & negotiis maximi momenti gerendis idonei: secus plurimi. Est qui (brutarum instar animantium) edendo ac bibendo unicè studet, famæ ac nominis incurius: contrâ verò non pauci laudis desiderio incensi, disciplinas, præclaras artes & scientias colunt; hos inter gloriæ cupidos parem vati reperias profectò neminem; is nihil minus ambit, quam futurorum cognitionem; difficultatibus, ænigmatis & obscuritatibus delectatur; memor infinitarum penè rerum quas incredibili celeritate ingenii percepit naturæ cursus ac recursus, discrimina, momenta, casus atque eventus, fata, fortunamque hominum tacitâ mente perpetuò volvit ac revolvit, nec dubitat oracula reddere consultus. Res bona, sed rara vates, non enim quotquot se dicunt vates, creduntve, idèò vates sunt. Apagè chiromanticos, genethliacos, sagas, necromanticos, & alios hujus farinae homines, qui polliceri, nec præstare; prædicere & mentiri solent.

UNDE tanta esset quibusdam hominibus divinandi facultas, non parum solliciti fuere philosophi. Illam referebant alii ad furorem, alii ad familiares deos, quidam ad siderum influxus, nonnulli ad reminiscentiam; melius cum Galeno ipsam ascribas temperamentorum vi atque præstantiæ: scire licet sanguineo-melancholicis contingere sanguinem laudabiliorem, uberiore spirituum animalium proventus, texturam partium densiorem, validiora molimina, pulchriorem intimi corporis æconomiam; illis sagacitas, memoria, subtilitas, solertia, affectus, & habitus mentis nobiliores: ad ardua & grandiora nati ejusmodi homines ingeniosis diu nocturneque excruciantur malis, atque ita cogitando, meditandoque, (id est effectus obscuros per evidentes causas, causas latentes per effectus manifestos investigando) habitus ad bene divinandum necessarios acquirunt.

I I I.

AT verò Medicus, ærumnis & calamitatibus perpetuo afflicta alienis multiplici bonorum genere compensatur, corporis & animi sanitate, robore, longævitate, opibus, & gloriâ cumulatur; atque ut medicina conjecturalis est, usu non modò subtilitatem quæ consistit *ἐν τῷ διοεστικῷ* comparat; verum etiam artificiosæ prælagitionis habitum assequitur. Illâ relationem causarum ad effectus, effectuum ad causas, genera ac species temperamentorum, morborum, symptomatum, signorum; similitudinem rerum ac dissimilitudinem percipit: hæc *μακρὰ* & *μικρὰ νόσους* eventus casusque valet prædicere; cum exitus morborum Medici famam illustret, aut imminuat, obscuret vel augeat; omni studio incumbit ut sententiæ ac expectationi suæ respondeat; sunt indicia quæ morbum brevem aut longum, superabilem aut insuperabilem, mitem aut malignum, portendunt: Indicia non desunt alia quæ tempus, diem, & solutionis modum demonstrent; Medicus horum non immemor digna Apolline pandit oracula.

I V.

FELIX Medicus qui sic est à naturâ comparatus. Ars quam alii prædicant arduam ac incertam, ipsi est facilissima certissimaque. Naturalem divinationem potius quam artificio-

sam præflagitionem in eo esse putes ; ipso arteriarum pulsu, vultu ipso de ægri statu iudicat ; nec minus præterita, quam præsentia, & futura intelligit : quod genus sit morbi, quæ species, quos jam progressus fecerit, quò inclinat, quis eventus futurus sit, acutum percipit : morbum variis non explorat remediis, sed recti propositique tenax, atque imperturbabilis in suâ scientiâ affectum, vel sequitur pedetentim & cunctando frangit, vel mochlico sine procrastinatione expugnat. Inter sexcenta medicamentorum genera, illud unum seligit quod est optimum, idque tantâ celeritate, ut minùs arte quæsitum quam divinitùs indicatum videatur. Inter innumeras morborum causas, has inprimis habet suspectas, nempe consuetudinem intermissam, animi pathemata, ingluviem. Inter partes affectas diffidit potissimum ventriculo, lieni, mesenterio, pancreati ; his tamen scit aliquando fidere. Optima parens natura illi concessit quidquid ars potest conferre præstantius, putâ singularem mentis integritatem, quâ non est melior Phæbi Cortina : ipsi quoque inſevit rerum, naturalium, non naturalium & præter naturam incredibile desiderium, physiognomiæ præsertim (quæ melior est physiologiæ pars) vehementissimum. Persuasus ex minimis momentis non numquam pendere maxima, negligit & spernit omninò nihil. Emicant etiam aliquandò inter publica vitæ commercia ejus naturalis præflagitionis scintillæ ; unde apud omnes invenit admirationem.

V.

SUMMUS dictator nihil aliud intellexit per indolem & naturam optimi Medici, quàm divinatricem facultatem. Galenus optimum medicum Oedipi nomine salutabat : Plinius Herophilum medicinæ vatem appellabat : Cicero eodem nomine donabat medicos. Quot quot ab omnibus retrò seculis in medicinâ floruerunt præstantissimi viri egregiâ ominandi virtute præditi erant : & verò ars præstantissima sibi parem desiderat artificem qui ipsius constantiam, finisque excellentiam adversus multorum invidiam probet ; sub inexpunabili morbo sapè naturâ opprimitur, neque medicinæ instrumentis quicquam loci relinquitur, quid tum (amabo) medicus absque præflagitione ? in Chronicis autem affectibus quam diætam præscribes nisi futura prospexeris. Rectè igitur medicina definietur ars

divinatrix ad tuendam sanitatem, & morbos expellendos, comparata. Vitæ amans eo inprimis delectetur medico quem noverit vaticinatorem; qui excellit in vaticinatione excellit & in omnibus medicinæ partibus quarum summa est prognosis. Ille ægritudines vel futuras antevertet, vel præsentis longissime propulsabit; atque ubi ad ultima ventum erit, neque spes vitæ in ægro manebit ulla, æternam dicet illi salutem. Sic Medicus certus in re incertâ cognitus, sanctissimum atque augustissimum vatis, seu ~~is~~ nomen consequetur.

Ergo optimus Medicus debet esse vates.

Domini Doctores disputaturi.

M. Gilbertus Pnylon,
Scholarum Professor.

M. Andreas Crescé.

M. Philippus Caron.

M. Ambrosius Nicolaus Chemineau, Scholarum Professor.

M. Nicolaus Rainssant.

M. Petrus Pourret, Regis unici fratris Medicus ordinarius.

M. Armandus Josephus M. Joannes Gelly,
Collor.

M. Dionysius Dodart, serenissima DD. principis Dotoria de Conty Medicus, Regia scientiarum Academia socius.

Proponebat Parisiis CLAUDIUS VERGNE, Montargianus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1701.

Apud Franciscum Muguet, Regis Facultatis Medicinæ
Typographum.